

Nazwa instytucji

Książnica Cieszyńska

Tytuł jednostki/Tytuł publikacji

Artykuł "5Skolska hldka. Posileny nepitel"

Liczba stron oryginału

2

Liczba plików skanów

3

Liczba plików publikacji

3

Sygnatura/numer zespołu

TR 031.082

Data wydania oryginału

1910

Projekt/Sponsor digitalizacji

Dofinansowano ze środków WPR Kultura+

Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego.

NARODOWY
INSTYTUT
AUDIOWIZUALNY

KULTURA+

Školská hlídka.

Posílený nepřítel.

Manžme si uvědomiti v celém dosahu, že čeští klerikálové se svého velikonočního sjezdu vyšli posíleni. Třeba stalo se tak po vnitřních pútkách, třeba i bez dekora kněžské hierarchie a klerikální šlechty, znamená přece vítězství „nových“ směrů v klerikální straně její posílení do politického a občanského boje. Máme nyní tedy také české křesťanské sociály — t. j. politickou stranu určitých snah, ne sice skrovných, stranu, která půjde na výboj se dřívější panství církve.

Že škola se těší zvláštní pozornosti klerikálů, nijak nepřekvapuje. Klerikálové jsou si dobře vědomi významu školy, jsou si zvlášť vědomi, jakým nebezpečím jest pro ně řádné školské vzdělání, a využívají každé příležitosti, aby školu a učitele, vymklé z moci klerikální, citelně poranili. Nerozpákoval bych se říci, že v našem životě klerikálové věnují nejvíce pozornosti škole, závodíce tu především se sociální demokracií. Je pravda, že tyto dvě strany, naše a klerikálové, mají nejbližší zájem na stavu školství. Klerikálové chtějí zmrazit školství podlomiti pokrok, sociální demokraté vidí ve volné a svobodné škole naději příští kultury. Ostatní strany jsou ke škole v poměru nerozhodném. Koketují s náboženstvím, koketují s pokrokem, zůstávají nejasnými, většinou se sklonem k zpátečnictví, nejsou-li vysloveně zpátečnické, jako na př. agrárníci a staročeši. Jak bude vzrůstati klerikální moc politická, tak bude vzrůstati také jejich moc ve školství. A bude to jenom sociální demokracie, která bude se moci klerikálnímu vlivu opřít. Zůstane-li ostatní strany nejasné ve svém poměru ke klerikalismu, stanou se pro rozhodnou bitvu bezvýznamnými.

Ve svém politickém programu mají křesťanští sociálové odstavce o školství, značně určitých snah. Přistupují k českému lidu v „rouše beránčím“; praví: „Chováme přízeň k veškerému školství národa našeho a přejeme sobě, aby právě vzdělání všem vrstvám jeho co nejvíce a v materiálním jazyku přístupným se stalo.“ Každý ví, co klerikálům znamená „pravé vzdělání“. Pronásledování učitelů, kteří odváží se říci ve škole některou historickou pravdu, zakazování nepohodlných knih a časopisů do školních knihoven, modlení a nucení k náboženským úkonům, šnervání učebních osnov do katolické kazajky, zamlčování pravdy a nastolení vlády katolických dogmat — to jest u klerikálů „pravé vzdělání“. Dát škole na krk smyčku, kterou by mohli dle libosti přitahovati, to chtějí!

Zdánlivě správný klerikální požadavek, „aby školství obecné a měšťanské zorganizováno bylo dle náboženského vyznání dítek tak, aby se dostávalo dětem katolickým veškerého vyučování dle zásad církve katolické“. Tot velmi pohodlný požadavek, neboť znamená katolické panství nad školou dnes, kdy většina českého obyvatelstva zapsána jest v matrikách katolické církve, takže menšiny ostatních vyznání by se v katolické většině utopily. Avšak požadavek, zorganizovat školství dle náboženského vyznání, jest nesprávný a neoprávněný. Ve společnosti musí jednou zvítěziti náš názor, že náboženství i s církvemi jest věcí soukromou. Příští generace, pokud jsou vychovávány ve školách veřejných, mohou býti vychovány a vyučovány jediné v pravdách ověřených a získaných moderní vědou. Proti této vědě náboženství v většině dnešních lidí jest vlastně věcí překonanou, odbytou, zapomenutou. Že jsou ti lidé dosud zapsáni v katolických matrikách, neznamena, že jsou dosud katolíky; jsou tam proto, že uení u nás státních, státem řízených matrik. A uživat věci, jako jest náboženství, a zejména ve své katolické podobě, za jediné řídítko vší výchovy a vše ho vyučování mladých generací, jest tolik jako zastavit výchovu a vyučování ve školách. Řídítkem školní výchovy a vyučování může být vždycky jenom nová, cíl, ke kterému společnost lidská spěje. A tak proti náboženství měl by spíše socialismus, jako vyslovení příští naděje, právo být rámcem školské práce. Konečné skutečný život potřebuje dobré dělníky, hospodáře, úředníky — ne dobré katolíky, evangelíky, židy atd. Na štěstí moc klerikálů už tak vyprchala, že i kdyby se podařil jejich plán, ve skutečném životě náboženské rozdíly budou smyty. Doba, kdy se lidé ptali po náboženství druhého, už dávno minula.

Choutky klerikálů jdou však i nad obecné školství; oni chtějí, aby ani učivo ani způsob vyučování ve školách středních nepřichýli se zásadám křesťanským. Oni ovšem považují za křesťanskou zásadu i učení o stvoření světa v bibli.

Uhruně řečeno: Klerikálové chtějí zabít pravdu. Nejde jim jen o obecné školství, o otupení mysli prostého lidu; chtějí, aby ani inteligence nepřekročila prah dogmat. Oni žádají, aby i „vysokým školám vrácen byl jich ráz křesťanský“ a aby (přý) pod jménem vědy nešířily se hypotézy učení křesťanskému nepřátelské. Tohle volání po panství nad universitami, které opakují po nebožtiku Luigrovi, snad už jest marné. Vzroste-li klerikální moc — a ona jistě vzroste — mohou docíliti jenom toho, že se nebude moci mluvit zrovna o církvi katolické, však věda sama půjde jistě dále; její utěšený rozvoj je toho zárukou. A potom: Vždyť ani za českými ani za rakouskými hranicemi není konec světa. Vzduch s ciziny může k nám zcela volně.

Zdá-li se nám tato touha po panství nad školstvím troufalá, musí se takovým zdát i požadavek klerikální, aby na odborných školách hospodářských, průmyslových, obchodních, pokračovacích a opakovacích bylo vyučováno náboženství a aby se chodilo na bohoslužby.

Klerikálové už dnes chtějí prováděti své plány, a vystupují všemi možnými prostředky, obvyklými u klerikálů, proti učitelům volnějšího názoru. Na přístě žádají, aby se dostávalo vyučování od učitelů přesvědčení katolického. Nevěříme, že jest možno ještě dnes zotročit ducha učitelova, aby byl „přesvědčen katolického“, víme však dobře, že klerikálové využijí všech prostředků, aby učitele donutili chovat se jednak na oko, jako by byli katolíky. Vnější klerikálům postačí. Tento jejich programový požadavek jistě již dnes bude mnohým klerikálům pobídka k většímu slídění po slovech a činech nepohodlných pokrokových učitelů. Můžeme očekávat, že denunciací se rozmnoží. Učitelstvo musí proti křesťanským sociálům hledat také politickou oporu, kterou — toť jasno — poskytnouti mu mohou jediné řady uvědomělého sociálně demokratického dělnictva. Jest v zájmu učitelů, aby co nejdříve tuto nutnost poznali.

Klerikální snahy po školství mají tím větší naděje na úspěch, čím zastaralejší jest zřízení. Dokud budou v Čechách privilegované volební řady a dokud se budou dle privilegovaných řádů vysílati zástupci do školních úřadů, dotud bude máj klerikální panství. Ránu mu zasaditi může demokracie, zlidovění volebních řádů do sněmu, obcí a demokratické volení školních úřadů. —pl.

Z českého severu.

V Teplicích, 9. dubna.

K zápasu za českou školu v Cukmantlu. Německý „Ortsrat“ tamější hledá v časopisech německé partaje, které by byly ochotny stěhováti se do Cukmantlu do bytů, z nichž byly a budou vystraněny žadatelé za českou školu. Patrně tete pánům domácím voda do bot nebo nemá „Schulverein“ chut platit jim nájemné z prázdných bytů.

Akce za rozšíření „Severočeského dělníka“, provedená před 14 dny, měla netušený úspěch. Soudruzi ve všech místech za to zasluhují největší uznání.

Okresní školní rada o jezovitech. Jak jsme už oznámili, připustila zemská školní rada přes protest okresní školní rady teplické členy řádu jezovitského za učitele náboženství na některých obecních školách v okresu. Okresní školní rada odvolala se k ministerstvu proti rozhodnutí zemské školní rady a v podaném rekursu oceňuje mezi jiným činnost jezovitských kazatelů následovně: „... Vele důstojní pá nově chovají se ve sporné otázce, mají-li náboženská cvičení navštěvovati dítky rodičů, kteří si toho nepřejí, neúnášlivě, zdráhají se těmto dítkám vyplňovati rubriku klasifikační a trestají je. Přirozené následky tohoto chování jest veliké rozhořčení svobodomyšlného občanstva, podávání stížnosti okresní školní radě atd. Okresní školní rada tudíž v zájmu míru mezi školou a domovem, v zájmu správné nábožensky mravní výchovy mládeže, která se nechá prováděti láskou, nikoliv ale násilnictvím, musila se postaviti proti dosazení členů řádu srdce Ježíšova za katechety. Okresní školní rada splnila tím svoji svatou povinnost, když chtěla zdržovati mládež od konfliktů s nevědomostí, od bojů mezi mládeží a rodiči a chtěla vyvarovati též bojů mezi učiteli a katechety.“ — Ocenění klerikálních příkopníků z místa tak významného jistě zasluhuje pozornosti celé veřejnosti.

V kanceláři německého „Volksratu“ v Trebenicích vypukl oheň a zničil některé knihy účetní. Podivná náhoda...

„Národní Jednota Severočeská“ nejdříve v častých případech příliš takticky, když každou koupí domu a pozemku oznamuje veřejně. Německonacionální listy používají to za zbraň k utlačování českých menšin. Dělalice z komárů vaiblundy, docílují poukazem na české nebezpečí nové sumy peněz ku účelům nacionálním. Ostatně německonacionální majitelé domů docílují slušné výdělky — stačí upozornit „Ortsrat“, že se Čechové ucházejí o nějaký dům a hned přijde zřízenec „Schulvereinu“, aby ho přeplatil. Tím způsobem se znemožňuje ovšem i českým lidem koupiti v případě persekce školské nějaký útulek.

Jubilejní kostel v Langewiese (Rudohoř) hodlá postaviti děkan Julius Schröter — za peníze cizí. Vydal k tomu účelí vzletlé provolání, ale z církevních prebendářů mu ještě nikdo ani haléřem nepřišel.

Proti obecním volbám v Trnovanech podal sociální demokraté protest, jenžž dano místa. Zrušena byla volba německých nacionálů Dröhlava a Eichlera.

Přivolbách donemocenské pokladny při společenstvu krejčí v Teplicích, klerikálové hodlá postavit děkan Julius Schröter — za peníze cizí. Vydal k tomu účelí vzletlé provolání, ale z církevních prebendářů mu ještě nikdo ani haléřem nepřišel.

Manifestace májová v okresu teplickém bude se letos konati jako leta minulá společně se soudruhy německými. Čeští organizovaní dělníci nechť kupují předprodejní listky a karafáty pouze od českých důvěrníků.

Přednáška „Počátky dělnického hnutí v Čechách“ bude se konati tuto neděli o 2. hod. odpol. v Cukmantlu (Eiskeller). Obešle ji Dělnická Akademie z Prahy.

Mzdové hnutí krejčovských dělníků v Ústí nad Labem skončilo obapolnou dohodou — uzavřením kolektivní smlouvy na dva roky. Dělnictvo docílilo značných ústupků.

Nový český spolek konsumní bud v dohledné době založen v Mostě.

V Duchcově zemřel ve stáří 47 roků soudruh František Plašek, člen politické i odborové organizace.

Z Podkrkonoší.

Hořice, dne 9. dubna.

Ve prospěch družstevního hnutí konala se zde v sobotu četné navštívená schůze lidu, na níž „O významu konsumních spolků“ referoval velice účinně soudr. E. Lustig z Prahy. Soudruzi naši měli by se dle pronesených slov zaříditi a uznati každý, že vedle činnosti v organizaci odborové a politické má býti členem organizace družstevní, a co hlavního, má svoje životní potřeby nakupovat v dělnických konsumních podnikcích.

K Dělnicko-živnostenské výstavě v Nové Pace přihlášena je velká řada vystavovatelů. Zájem o výstavu jeví se v druzhých okolních krajích. Všecky neděle výstavní jsou již obsazeny. Tak konat se bude den českých menšin, den Hořicka a den Dělnických tělocvičných jednot. Zdar výstavě zdá se býti zajištěn.

Tyfus skvrnitý zavléčen byl haličskými zemědělskými dělníky do Trebovetic. V místě nachází se císařský velkostatek, jehož řídící povolal haličské dělníky, ač v místě je mnoho dělnictva nezaměstnané. Zvláštní je, že mzdy cizího dělnictva jsou vyšší než byly u českého. Zde se také projevila láska k českému dělnictvu. Pro případ objeveního se zde tyfu haličští dělníci nepracují, jsou úplně osamoceni a vše na nich i vokol nich se desinfikuje. Páni na velkostatku dostali na pamětnou.

Schůze mládeže koná se dnes v Semilech v Dělnickém domě. Hoši, přichíte se o návštěvu.

Vzdělávací sbor v Hořicích pořádá pomoc čes. vys. škol pražských lidové přednášky. První koná se dnes odpoledne v Divadelním sále. Přednáší „O náboženství a mravnosti“ prof. dr. Fr. Krejčí.

O velikonoční pondělí konány byly schůze v Bělohradě, v Brctci a v Hořeni Nové Vsi „O politické situaci a činnosti agrárníků“. Na schůzi referoval soudr. Kindl z Hořic. V týž den mluvil v Bělohradě na schůzi posl. Zázvorka, jenžž na odpoledních schůzích dostalo se řádné odpovědi.

Sebevražda. Ve čtvrtek v časných hodinách ranních utopila se v řece Bystřici u Hořic 20letá Božena Frýbová, tovární dělnice z Hořic, posud z neznámých příčin. Je s podivem, jak často mladé dívky, zvláště dělnice, v našem městě sabají k sebevraždě.

Při vzkrášení v Boskové u Semil hrála sokolská hudba samé sokolské pochody. Snad protože tamější farář sympatizuje s národními dělníky. Charakteristické.

Kladské pomezí.

V Náchodě, 9. dubna.

Jednou z hlavních povinností průmyslových měst má býti péče o řádné dělnické byty. Náchod se o otázku tu ještě nestaral — třebaže bytová miserie je málo kde taková jako u nás. Přenechával starost o ni soukromé iniciativě zdejších fabrikantů. A jak ti péči o dělnické byty rozumí, ví každý. Považují tovární byt za prostředek ještě většího zotročení dělníka. A při tom nota bene se nestarají, aby byty vyhovovaly aspoň nejpřirozenějšímu zdravotnímu předpisům. Náchod má tu už řadu takových dělnických kasáren, které jsou hotové lidomoray a jenom díky nevšímavosti policejné zdravotních orgánů je v nich dovoleno bydlet. Nyní má být Náchod oblažen novými kasárny firmy Doctorovy. Jsme zvědaví, dá-li k tomu město své svolení či rozhojpe-li se konečně samo k modernímu řešení bytové otázky po vzoru jiných měst. Naše organizace věnuje teď této otázce zvýšenou pozornost.

Krise v textilním průmyslu těžce doléhá na náš dělný lid. Nikdo neví, kdy ji bude konce. Dosud stála je jen stupňována. Tak v prádelně rakonských textilních závodů bylo oznámeno dělnictvu, že se výroba omezuje o další půl dne. Zde aspoň dostávají ještě dělníci poloviční náhradu. Ale u Bartošů, kteří rozdávají tisíce na Matici a dávají si za to píti v listech chvalozpěvy, není hrazeno dělnictvu nic. Mzdové poměry u této firmy jsou vůbec podé vši kritiku.

V Novém Městě n. M. konají se dnes v neděli 10. dubna odpoledne volby do okresní nemocenské pokladny. Správu její mají v rukou dosud národní dělníci a tím už je řečeno vše. Volby provádějí se naprosto nezákonně. Nebyla dodržena zákonná lhůta k výpostu voleb a legitimace v řadě případů nedoručeny, takže soudruzi naši musili se obrátiti na hejtmanství, aby zakročilo. Hejtmán sám uznal, že se volby dějí nezákonně, ale ze své iniciativy je nezastavil. Bratři tedy chtějí obvyklými prostředky uhájit svou posici. Budou-li naši soudruzi dost agilní — a v tom směru vzhledíme na ně ještě v následní chvíli apel — mohou plány národních dělníků natně zkržiti. Postaveny jsou tři kandidátky: národní, klerikální a naše. Na klerikální a národní vyskytuje se mnoho jmen společných — patrně, že je mezi oběma dohoda.

Ve Studnici u Náchoda vyměnilo se v jedné třídě za 6 měsíců 7 učitelů. Pan inspektor vyměňuje právě tak často učitele, jako hejtmán služby. Ale ty ubohé děti!

Slovácká konference.

8. a 4. dubna konala se v Přestupku konference slováckých sociálně demokratických organizací v Uhrách. Výkonný výbor československé strany zastoupen byl soudr. Teskou, maďarská strana soudr. Buchingerem. Jednáno bylo hlavně: 1. o organizaci a agitaci a 2. o volbách a volebním právu do uherského parlamentu.

K prvnímu bodu, k němuž referoval soudr. Benda, byla přijata tato resoluce:

„Příčinou úpadku slovenských odborných organizací v době od III. sjezdu slovenské sociální demokracie byly hospodářská krize, přenasledování se strany vlády a státních úřadů, ale také neuspořádané organizační poměry v jednotlivých odborných organizacích. Je přirozené, že tento úpadek nezůstal bez vlivu na vývin politického hnutí mezi slovenským proletariátem, lebo za terajších poměrů v Uhorsku celé politické sociálně demokratické hnutí závisí od vývinu odborných organizací.“

Tieto nepriaznivé pomery v poslednej dobe sa čiastočne premenili, takže nastala pre vývin organizácií priaznivejšia doba.

Krajinská konferencia slovenských sociálnych demokratov pokladá za nevyhnutel'no nutné, aby súdruhovia všade tejto doby využitovali k vybudovaniu sociálně demokratických organizácií, nakladá súdruhovi:

1. Aby všade tam, kde odborová organizácia zanikla alebo upadla, vzkriesená bola táto k novej činnosti.

2. Aby zakladané byly nové odborné organizácie a jich členovia poučovani boli o nutnosti platenia stranej dane.

3. Aby zakladané byly vedľa odborných organizácií všade, kde len to možné, politické organizácie.

4. Aby súdruhovia v priemyselných miestach rozvinuli agitacnú činnosť pre socializmu tiež medzi venkovským ľudom.

5. Aby platili stranu daň a dľa možnosti i inakšie hmotne stranu podporovali, aby mohli vyplniť svoje úkoly.

6. Aby sa v organizáciách konaly pravidelné organizačné a agitacné schôdze, na ktorých by sa pojednávalo o spôsobe agitácie pre zmohutnenie sociálně demokratického hnutia.

7. Aby výkonnému výboru podávané byly pravidelné zprávy o stave hnutia v jednotlivých miestach.“

O volbách a volebním právu referoval soudr. Lehotský, jenž navrhl resoluci:

„Krajinská konferencia považuje za potrebné, aby blížiacich sa volieb využitované bolo k agitácii proti nepriateľom všeobecného rovného a tajného volebného práva a aby slovenský proletariát, akkoľvek je z volebného práva vytvorený, svojím vplyvom a agitáciou napomáhal víťazstvo takých kandidátov, ktorí sa zaviazu a dajú garanciu, že budú pracovať za uskutočnenie všeobecného rovného a tajného volebného práva.“

Volebného boja musia využívať súdruhovia všade k rozšíreniu socialistických myšlienok. Konferencia doporučuje, aby s ohľadom na úplnú politickú bezprávnosť slovenského pracujúceho ľudu neboli postavení osobitní slovenskí sociálně demokratickí kandidáti, ale nakladá výkonnému výboru, aby všade na Slovensku rozšíril letáky, v ktorých by ľud bol poučený o snahách sociálně demokratického proletariátu, a usporiadal, nakoľko to sily dovolujú, sborníky v prospech všeobecného rovného a tajného volebného práva s hlasovaním po obciach.“

V pondelok jednalo sa o tlač. Referoval súdr. Benda, ktorý podal zprávu za administráciu „Robotníckych Novín“ a volal súdruhovi k účinnej agitácii pre svaen sociálně demokratickú tlač. V resolúcii, ktorú navrhol, hovorí sa toto:

„Krajinská konferencia považuje za hlavnú povinnosť všetkých organizácií a súdruhovi, aby pečovali o rozšírenie „Robotníckych Novín“ medzi slovenským pracujúcim ľudom.“

Z tohoto cieľa nech založia súdruhovia všade zvláštne tlačové výbory, ktoré by sa zaoberali len s agitáciou pre „Robotnícke Noviny“, aby tieto postavené byly na zdravý finančný základ.

S ohľadom na biedny finančný stav a deficit časopisu, akôž i zaviazanosti, ktoré časopis prevzal ohľadom kauce, nech súdruhovia pamätajú pri každej príležitosti podporami a sbierkami na „Robotnícke Noviny“.

Je nutné, aby všade bola prevedená tiež agitácia, aby ľudia, ktorí na robotníctvo a jeho groše sú odkázaní, ako obchodníci, hostinskí, holčiči a iní, boli predplatiteľmi „Robotníckych Novín“ a tiež v nich inserovali.

Preto, že zkušenosť učí, že najlepšie časopis rozširuje sa vtedy, keď s časom na čas sú v ňom zprávy z venkova, nakladá konferencia súdruhovi, aby zasielali pravidelné zprávy, ktoré musia byť hodnoverné a vystríhajúce osobných sporov a výpadov, redakcii časopisu k uverejneniu.

Krajinská konferencia slovenských sociálnych demokratov vyslovuje presvedčenie, že maďarské parlamentárne strany svojou nepoctivou a prot ľudovou politikou nesú vinu na tom, že od kráľa slábené všeobecné rovné a tajné volebné právo s hlasovaním po obciach dosiaľ v Uhorsku nebolo do života uvedené, akkoľvek koalície strany k tomu sa zaviazaly, a konštatuje, že tiež ani národnostná strana v parlamente nevedela dostatočne energický boj proti nepriateľom volebnéj opravy.“

Táto resolúcia byla po obšírné debatě schválena a konference skončena.

Dopisy.

Z Podmoklí. Dnes v neděli dne 10. dubna koná se o 3. hod. odpo. v Dělnickém domě veřejná schůze žen. Referuje soudr. Ecksteinová z Prahy.

Z Podbab. Spojené organizace Lisoleje-Selo a Podbaba uspořádají v den 1. května v restauraci „Na Břetislavce“ v Podbabě odpoledne koncert a večer týž den v sále téže restaurace akademii. Do koncertu vstup volný a do akademie vstupné 50 hal., druhá občanka 20 hal. Počátek koncertu o půl 3. hod. a končí o 7. hod., kdy následovat bude akademie. Pořad akademie: Proslav. „Panský vděk“ (divadelní představení), živý obraz, recitace, básně, hudba, solové vystupy atd. Spoluúčinkují: p. Hladík a sl. Hladíková ze Selse, členové „Dělnické Besedy“ z Lisoleje a Kapela.

Z Nymburka. (Z dražení mléka.) Před velkonočními svátky některé mlékařky, chtějce získati si více konsumentů a tak poškoditi druhé, začaly v obcích, kam pro mléko dojíždějí, toto o 3 hal. na litru více přepřácti, aby je druhým odebraly. Toho se chytily agrárníci a zdražili mléko na celém okresu. V první chvíli zástupci dělnictva, spolu s odborovou živnostníky, mlékaře od tohoto kroku chtěli odvrátit a žádali na nich, aby spojili se společně s konsumenty proti agrárníkům. Dohody však docíleno nebylo. Na to svolná místní politickou organizací veřejná schůze, na které jednání toto odsouzeno a usneseno zdražného mléka vůbec nekupovati. Současně zvolena 3členná komise, která má vyzvati správu města, aby tato zasáhla svým vlivem proti takovému zlomyslnému zdražování potravin a hledati levnější prameny mléka pro Nymburk, v případě iřízení společné prodejny mléka. Některé mlékařky nyní již na mléce slevily a jest jen potřeba, aby soudruzi a soudružky za každou cenu odírali zdražené mléko vůbec. Ty mlékařky, které dávají mléko za starou cenu, budou občanstvu oznámeny. — Družstvo přestavbulidových charodinych domků v Nymburce obdrželo od ministerstva veřejných prací 3000 K subvence na zařízení výlohy.

Z Neratovic. V továrně pana Hasse na svíčky, mýdlo a degreasy v Neratovicích se vyskytli mezi dělnictvem donášeči. Ti, jakmile nalyží nějaké příkré slovo v továrně nebo někde v hostinci, hned za tepla s tím běží k panu správci a tak jest správa továrny důkladně s každého oddělení informována, co který dělník proti závodu nebo panu správci promluvil. Jest velice smutné, nedovedete-li si někdo své poměry upravit jinak než donášením na jiné. Radíme těm lidem, aby tohoto špičlování už jednou zanechali. Nestane-li se tak, ukážeme na vás, aby organizované dělnictvo poznalo své škůdce a dle toho s nimi jednalo.

Z Velkých Popovic. Nedávno minulé volby místního obecního zastupitelstva, kde v třetím sboru jsou zastoupeni naši soudruzi — trpce snášá stará panská klika velkostatků, která chtěla stůj co stůj dostat třetí sbor do svých rukou — a nechává to na sobě znát tím, že dělnictvo, které nevolilo dle její chuti, v práci rázně pronásleduje. V pivovare bednářský mistr Krákora, který dělnictvo jemu podřízené bezdůvodně šikanuje, zapominá, že jedině po bedrách dělnictva postavení svého došel a že své mozoly z minulých již otročiny ještě neztratil. Pánové, ty doby již minuly, kdy jste si v obci dělali co jste sami za dobré uznali, kdy zde na jedné straně vládl peněžní pytel a na straně druhé klerikálové. Vše občanstva rozhodla o tom, kdo má jeho zájmy v obecním zastupitelstvu hájit, a proto již se musíte s touto nějak spokojit.

Ze Žeretic. Dne 27. března ustavena byla ve Vltavě místní politická organizace pro Žeretic a okolí, kde s velkým zdarem referoval soudr. Pasecký. Obětavý zvláště soudr. Frant. Stryal podá v tom ohledu každému milerád informace. Dále doufáme, že zdejší bývalí členové domkářského sdružení do jednoho přestoupí k Středolabskému sdružení domkářů a maloročníků a že tyto také zároveň stanou se členy nové založené organizace politické. Další činnosti přejeme hojně zdaru.

Z Městovic. Jméno nucení znovu se zmíniti o tom, jak si počíná lesní správa pana Blocha. Již jsme jednou poukázali na nepřístojné jednání hajného Čiháka, domnívajce se, že se stane náprava, ale zmýlili jsme se. Tento člověk si počíná tak, že už to přesahuje všechny meze. Dne 31. března šel občan A. K. pro vodu do studánek podle vsi. Srazil se tam s jmenovaným hajným, který nechtěl mu dát vodu a vyháněl ho, že tam prý nemá co dělat. Také když občanstvo vyjde si na zdravý vzduch okolo obce anebo za dříve se projít, Čihák je vybíán. Tážeme se vás, pane Hadrabo, kde jsou ta slibná slova, která jste loňského roku učinil na obecním úřadě, že chcete jít s občany v dobrém? A což pak vy, pane Bakaláři, dáváte Čihákově takové rozkazy, aby občanstvo zbytečně šikanovalo? Pane Bakaláři, nemyslete si, že jste na Moravě? Pamatuje se, že jste ve středních Čechách! Občanstvo jest vzhledem k takovému jednání Čihákovu rozčilené. Pánové, nechcete-li, aby došlo k nějakému konfliktu jako roku loňského v Libšicích, zjednejte okamžitě nápravu.

Z Ledňovic. V pondělí 28. března svolaly sem agrární organizace „manifestační“ schůzi lidu venkovského, na které měly tři řečníky. Poslanec Kotland tu v odpovědi soudr. Jiravovi, který ukázal na podstatu agrární strany a její činnost, hájil agrárníky a tvrdil, že v r. 1848 agrárníci bojovali na barikádách a že je vedli Kozina (!) a Jan Vávra. (!) Agrárníkům se to tolik líbilo, že pak nechtěli už dát soudruhům našim slovo. Co na tom, že Kozina byl popraven už r. 1895

a Vávra je smykleným hrdinou divadelní hry, která se odehrává v osmáctém století. Na schůzi bylo tak níže útočeno na stranu naši, že se vypovídáme s agrárníky na radě schůzi v celém našem obvodu, jejichž denním pořádkem bude: Venkov a sociální demokracie. Tuto neděli již začínáme.

Ze St. Strávnice. V neděli dne 8. dubna konala se u nás veřejná schůze lidu a programem: „Volební právo do sněmu zemského“. Promluvil soudr. Novák z Nulší, který velice vystižně kritisoval zemské hospodářství a hospodářství v okresích i obcích a následky toho pro veškeré občanstvo. Vývody jeho přijaty s naprostým souhlasem. Předsedající soudr. Pík zakončuje schůzi jadrným doslovem, apeluje na veškeré dělnictvo, aby se organizovalo jak politicky tak i odborově, poněvadž jen tak bude schopno se domáhati svých práv.

Ze Starých Dejvic. Jarním počasím se opět u nás otevřely herny naší mládeže u Dvora, u Holubovic a ve všech zátiších této části obce, kde mládež nemá nic jiného na práci, než hrát krejčary k čáře. Majitelé těchto míst neměli by tento nešvar trpěti před svými domy. Co pomyslí si o naší obci výtělníci, kteří procházejí tudy do Sádky, o těchto bošáků, kteří sebe tak navzájem okrádají, a o občanech, kteří zde bydlí. Rodiče rázným způsobem měli by zakročit a nedovoliti svým dítkám toto okrádání a nabádát je k záživám nšlechtilejším.

Z Holubic. V neděli dne 20. března konala se u nás veřejná schůze lidu a programem: „Činnost strany agrární a hospodářské postavení zemědělského dělnictva“. Za svaz zemědělského dělnictva přítomen byl soudr. Kučera z Prahy. Schůzi zahájil soudruh V. Pátek, do předsednictva zvoleni soudruzi Josef Vlach ml., Ant. Nosek a V. Pátek. Referoval soudr. Kučera. Debaty sdělil se také agrárníkem poslanec Douša, který se kritice vývodů soudr. Kučery úplně vyhoul.

Z Břevnova. V měsíci březnu půjčeno bylo z knihovny akademického odboru 253 čtenářům 539 knih.

Hlasý z obecnstva.

Záložní úvěrní ústav v Hradci Králové

4152 FILIÁLKY: v Praze, Josefské náměstí, (poblíž Obchodní a živnostní komory)

V Semilech. V Turnově.

Zúročí vklady 4 1/2 % ode dne vložení do dne vybrání.

Celkový stav vkladů K 28,629,796-01

Akciový kapitál K 10,000,000 —. Reserovní fondy K 1,300,000 —.

Provádí veškeré obchody bankovní, směnární, a bursovní. — Eskont smenek a faktur. — Vádía a kauce. — Skladště. — Směnárná. — Obchod uhlím. — Stavební úvěry.

Opět větší výhra připadla na turecký los 400frankový číslo 1,867,901 při posledním tahu dne 31. března v obnosu 2500 fr. Tento los byl v bankovním sávodě Ig. S. Weiner v Praze, Celetná ulice č. 42 u Prašné brány, na měsíční splátky zakoupen a jest dosud na tento los 12 splátek složeno. Los vystaven jest ve výkladní skřini nahoře uvedené firmy.

(Zasláno.)

Nítě, podšívky, krejčovské potřeby

za báječně levné ceny u firmy

JAKUB POLLÁK

PRAHA, Celetná ulice č. 2 nové

PERLA NARENTICA

pro chudokrevné nejlepší
vino. Příjemně sladká chuť.
K vůli napodobením pozor na jméno „Narentica“.

(Zasláno.)

Damské látky

skutečně levné, dobře koupíte
ve velkém výběru u firmy

E. Slavata, Žižkov,

Husova třída, „Na Proutkové.“